

узагальнювати та враховувати при здійсненні віктимологічної профілактики. Зібрана інформація дозволить виявити типових потенційних потерпілих. Безумовно, виявлення потенційних потерпілих являє собою складне завдання, особливо, якщо враховувати, що значна кількість потерпілих від злочинів не повідомляє про це у правоохоронні органи.

Тому на нашу думку, запобігання віктимної поведінки жінок являють собою – систему заходів, спрямованих на своєчасне виявлення жінок, які через власну поведінку, спосіб життя, професійну діяльність, соціальний статус, сукупність особистісних якостей, фізичних і психологічних особливостей можуть стати жертвами тих чи інших злочинів, — а також здійснення щодо них та їх найближчого побутового оточення заходів віктимологічно-профілактичного впливу з метою активізації їх індивідуальних захисних можливостей, позитивної корекції поведінки, зменшення рівня чи повної ліквідації їх віктимності. І тому необхідно застосовувати використання двох взаємопов'язаних напрямів у межах віктимологічної профілактики: а) виявлення осіб з підвищеною віктимністю; б) корекція віктимності в окремих громадян.

СТАН ТА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Курсант 3-го курсу **Ломовський В.В.**

Науковий керівник: доцент кафедри інформаційних технологій
Пакриш О.Є.

В доповіді розглянуто питання пошуку оперативно-розшукової інформації в мережі Інтернет. Проаналізовано проблеми, пов'язані з обігом інформації в комп'ютерних мережах, та сформульовано пропозиції щодо оптимізації

пошукових заходів з урахуванням специфіки використання кіберпростору.

Розвиток соціальних сайтів у мережі Інтернет, спілкування осіб, які разом навчалися або працювали, дає можливість перевірити наявні або зібрати нові відомості про конкретну особу, отримати фотографії різних років її життя, виявити зв'язки та контакти, встановити місце перебування та роботи.

Водночас на науковому рівні механізм здійснення пошукових заходів у кіберпросторі досліджено ще не достатньо. Зважаючи на стрімкий розвиток сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій, проблеми пошуку оперативно-розшукової інформації в мережі Інтернет залишаються актуальними і потребують подальших досліджень.

Слід зазначити, що користувачами Інтернету є не лише законослухняні громадяни, а й особи, що виношують злочинні наміри. Кримінальні структури активно використовують Інтернет для спілкування між собою, для пошуку, збирання та передачі кримінальної інформації, поширення своїх злочинних ідей серед населення.

Як стверджує О. В. Дем'янчук, комп'ютерні мережі, передусім Інтернет, дедалі активніше використовуються злочинцями для створення нелегальних ринків збуту зброї, наркотиків, людських органів, порнографічної продукції, вибухових пристроїв, пропозицій щодо надання кілерських «послуг», а також є способом поширення інформації щодо виготовлення саморобних вибухових пристроїв, пропаганди національної ворожнечі й закликів до розв'язання війни.

Перспективним напрямом вважають використання в інтересах ОРД різноманітних інформаційних систем, передусім баз даних, які функціонують у мережі, що сприяє пошуку конкретної інформації про об'єкти, предмети, осіб.

Останнім часом Україна увійшла в п'ятірку країн, інтернет-користувачі яких найактивніше відвідують соціальні мережі. Найбільш популярні серед українців такі мережі, як

«ВКонтакте» (16,3 млн осіб), «Однокласники» (8 млн), Facebook (1,43 млн) та LiveJournal (0,4 млн).

Інформація, розміщена на персональних сторінках у соціальних мережах, містить різні характеристики особи, як-от біографічні дані, зв'язки (родинні, дружні, комерційні, злочинні), звички, захоплення, фото-, відео-, аудіозаписи та іншу оперативно значущу інформацію.

Пошук інформації в мережі Інтернет здійснюється з використанням спеціальних пошукових систем: Google, Yandex, Yahoo, Aport, Rambler, Altavista, List тощо.

Залежно від виду ресурсу та його призначення реквізитами пошуку можуть бути індивідуальний номер абонента, вік, стать, ім'я, прізвище, псевдонім, номер електронної пошти, місто або країна проживання. Досить часто встановлення навіть факту використання певного ресурсу особою, яка цікавить оперативний підрозділ, може значно підвищити поінформованість оперативних працівників про обставини злочину, а також сприяти отриманню додаткових відомостей, важливих для розкриття злочину, висунення додаткових версій або створення легенди в процесі оперативної розробки.

Перевірка доменного імені з використанням різних інтернет-сайтів дозволяє встановити, на чие ім'я і в якій країні зареєстрований сайт, іноді зазначено телефон і адресу власника сайту.

Візитною карткою комерційної організації в Інтернеті є її корпоративний сайт, на якому зазвичай розміщена інформація про місцезнаходження, посадових осіб і банківські реквізити організації.

Зважаючи на це, можна окреслити основні напрями їх використання:

- виявлення осіб, які становлять оперативний інтерес;
- пошук конкретних осіб, установлення їх фізичного місцезнаходження;

– налагодження негласних зв'язків з подальшим входженням у безпосередній контакт.

УЯВНА ОБОРОНА, ЯК ОБСТАВИНА, ЩО ВИКЛЮЧАЄ ЗЛОЧИННІСТЬ ДІЯННЯ

Курсант 205 навчальної групи **Мазуренко Н.В.**
Науковий керівник: викладач кафедри кримінального права
Олійник О.С.

У будь-якому розвиненому правовому демократичному суспільстві людині забезпечується охорона прав та законних інтересів, визнається її право на захист від неправомірних посягань усіма незабороненими законом способами. Проте, трапляються випадки здійснення оборони від дій, які лише помилково, в силу обставинки, що склалася, сприймаються як суспільно-небезпечні. Такі випадки традиційно у кримінальному праві називаються уявною обороною, а Кримінальний кодекс України закріпив її як окрему обставину, що виключає злочинність діяння. Для правильного та ефективного застосування норми про уявну оборону доцільно з'ясувати сутність цього поняття. Саме цим зумовлена актуальність обраної теми.

Іноді особа, яка захищається, перебуває в ситуації, коли суспільно небезпечне посягання насправді відсутнє. Однак особа помилково сприймає таку поведінку інших осіб як суспільно небезпечне посягання, у зв'язку з чим заподіює тому, хто посягає, шкоду (наприклад, мешканцю, який заблукав і помилково намагалася зайти в чужу квартиру, тощо). Подібні ситуації називають уявною обороною, що пов'язані з фактичною помилкою того, хто «захищається».

Так, згідно ч. 1 ст. 37 Кримінального Кодексу України, уявною обороною визнаються дії, пов'язані із заподіянням шкоди за таких обставин, коли реального суспільно небезпечного посягання не було, і особа, не правильно оцінюючи дії потерпілого, лише помилково припускала наявність такого посягання.